

27.1.2026

Uudelleenlaaditun yhdyskuntajätevesidirektiivin kansallista täytäntöönpanoa valmisteleavan asiantuntijaryhmän 9. kokous

Aika: 22.1.2026 klo 12–14
Paikka: Teams-kokous
Osallistujat: Antton Keto, puheenjohtaja, ympäristöministeriö

Asiantuntijaryhmä jäsenet ja varajäsenet

Ari Kangas, ympäristöministeriö
Riikka Malila, Suomen ympäristökeskus
Taru Sihvonen, ympäristöministeriö
Jaakko Kuisma, ympäristöministeriö
Kuronen Reetta, maa- ja metsätalousministeriö
Jarkko Rapala, sosiaali- ja terveysministeriö
Anneli Törrönen, sosiaali- ja terveysministeriö
Elina Alho, Lupa- ja valvontavirasto
Sara Poijärvi, Lupa- ja valvontavirasto
Jonna Paatonen Lupa- ja valvontavirasto
Johanna Romu, Lupa- ja valvontavirasto
Kalle Maaranen, Itä-Suomen elinvoimakeskus

Sihteerit

Piia Kähkölä, ympäristöministeriö
Milka Parviainen, ympäristöministeriö

Muut ympäristöministeriön asiantuntijat:

Pia Kärki, (säädosvalmisteluavustaja) ympäristöministeriö
Turo Hjerppe, ympäristöministeriö
Erja Werdi, ympäristöministeriö

Kutsutut sidosryhmät:

Petri Nissinen, maa- ja metsätalousministeriö
Seija Rantonen, Suomen ympäristökeskus
Lauri Äystö, Suomen ympäristökeskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.01.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Aluehallintouudistus ja sen vaikutus ryhmän työhön: keskustelu asiasta

Vuoden vaihteessa alueelliset ELY-keskukset ja Aluehallintovirastot lakkasivat olemasta ja uusi Lupa- ja valvontavirasto LVV sekä Elinvoimakeskukset aloittivat toimintansa 1.1.2026. Asiantuntijaryhmän kokoonpano säilyy toistaiseksi ennallaan Pirkanmaan ELY-keskuksen ilmoittamaa henkilömuutosta lukuun ottamatta. Mikäli uusi virastorakenne aiheuttaa muutoksia asiantuntijaryhmän kokoonpanoon, siitä pyydettiin ilmoittamaan asiantuntijaryhmän sihteereille. Mikäli muutoksen myötä pääsy yhteiseen Teams-työtilaan on estynyt, myös siitä pyydetään olemaan yhteydessä asiantuntijaryhmän sihteereihin.

4. Rajat ylittävä yhteistyö/ 12 artikla

Milka Parviainen esitteli artiklan vaatimukset ja suunnitelman sen kansalliseksi täytäntöönpanoksi. Kuten vanhan yhdyskuntajätevesidirektiivin vastaavan artiklan 9 kohdalla, myös uuden direktiivin 12 artiklan vaatimukset voidaan pääosin katsoa täyttyvän rajavesistösopimusten määräysten kautta. Erona aiempaan on velvoite ilmoittaa EU-komissiolle, jos toisessa valtiossa tapahtuneesta yhdyskuntajätevesien johtamisesta aiheutuu haittoja Suomen alueella oleviin vesiin, jos Suomessa tapahtuneesta yhdyskuntajätevesien johtamisesta johtuvasta päästöstä aiheutuu sellaisia haittoja toisen jäsenvaltion vesistöihin, joilla on vaikutuksia terveyteen tai ympäristöön, sekä näissä tilanteissa toteutettavasta yhteistyöstä valtioiden kesken.

Keskusteltiin komissiolle ilmoittamisvelvoitteen mahdollisesta tuomisesta kansalliseen lainsäädäntöön ja mille viranomaiselle tämä ilmoitusvelvollisuus tulisi mahdollisesti asettaa. MMM suhtautui pidättyvästi uuden ilmoitusvelvollisuuden lisäämiseen YSL:in, joskin ymmärsi perusteet lisäämistarpeelle. Nostettiin esille myös tarve tarkistaa yhdenmukaisuutta IED:n täytäntöönpanon johdosta YSL:n 211 §:ään ehdotettujen lisäysten kanssa.

5. Kuulumisia EU-rintamalta

Ari Kangas ja Piia Kähkölä kertoivat kuulumisia pääasiassa tuottajavastuuta koskeneesta 12.1.2026 pidetystä epävirallisesta jäsenmaiden välisestä kokouksesta. Komissio on luvannut tuottajavastuusta Q&A dokumentin.

6. Riskinarviointi ja riskinhallinta/ 18 artikla

Ari Kangas esitteli artiklan 18 sisältöä, jonka mukaan jäsenmaiden on vuoden 2027 loppuun mennessä yksilöitävä ja arvioitava yhdyskuntajätevesien ympäristöön johtamisesta aiheutuvat riskit ympäristölle ja ihmisten terveydelle. Kun riskit on yksilöity, on toteutettava asianmukaisia hallintatoimenpiteitä, ja riskiä on tarkasteltava uudelleen kuuden vuoden välein. Artiklan velvoitteissa on yhtymäkohtia vesien- ja merenhoitoon.

Keskusteltiin mahdollisuuksista kytkeä riskinarviointia jo olemassa oleviin vesien- ja merenhoidon prosesseihin. Todettiin, että artiklan vaatimukset tuovat uutta lisäistä suhteessa vesienhoidon prosesseihin,

jotka eivät ole samalla tarkkuustasolla, mitä direktiivin riskinarviointi edellyttäisi. Keskustelua vesienhoidosta vastaavien tahojen kanssa tulee jatkaa.

Ihmisen terveyteen liittyvien riskien osalta nostettiin esiin, että yhdyskuntajätevedet ovat riski talousveden laadulle ja talousveden laatu liittyy laitoksen omavalvontaan. Uimaveden laadusta kerätään tietoja tietojärjestelmään. SYKE nosti esiin, että tietojärjestelmissä on juomavesidirektiivin osalta tiettyjä haasteita. Muistutettiin, että kyse on myös kriittisestä infrastruktuurista.

Päätettiin, että aiheesta käydään YM-MMM-STM-SYKE -välinen keskustelu.

7. Direktiivistä tulevia selvitys- yms. velvoitteita

Piia Kähkölä ja Riikka Malila (SYKE) esittelivät direktiivistä tulevia selvitysvelvoitteita. Lisäselvityksiä tarvitaan taajaman määrittämiseksi, ylivuotoriskialttiiden alueiden, rehevöitymiselle alttiiden alueiden ja mikroepäpuhtauksille riskialttiiden alueiden selvittämiseksi, tarkkailun ja seurannan toimeenpanemiseksi sekä raportoimiseksi. Myös artiklan 24 mukainen yleisölle tiedottaminen edellyttää aikaisempaa tarkempien tietojen jakamista verkossa ja vesilaskun yhteydessä. Edellä mainitut vaativat erillishankkeiden käynnistämistä. SYKE toimittaa YM:lle koosteen direktiivin vaatimista tietotarpeista.

Keskusteltiin asiasta.

8. Alustava suunnitelma seuraavista kokouksista

Alustavan suunnitelma seuraavista asiantuntijaryhmän kokouksista on seuraava:

- 10. kokous 27.2.2026 klo 12–14
- 11. kokous 16.3.2026 klo 9–10.30
- 12. kokous 14.4.2026 klo 9–10.30
- 13. kokous 8.5.2026 klo 9–10.30

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00.